

Bijdrage GroenLinks bij behandeling Begroting 2017 – 15 november 2016

Gestaag vooruit in het oog van de storm

Over het algemeen doet de gemeente Maastricht het best goed. Zo wordt er aan alle beleidsvoornemens voldaan in het sociale domein. Dat is een belangrijk punt voor GroenLinks en daar zijn we dan ook trots op. Tegelijkertijd hebben we de indruk dat we met deze begroting in het oog van de storm zitten, in de ijzingwekkende stilte voordat we weer de storm invaren. We zijn erin geslaagd een veel betere monitor van de drie decentralisaties tot stand te brengen, waardoor we een en ander veel beter in beeld hebben. Veel dingen komen onder meer daardoor scherper op tafel, waaronder ook de overschrijdingen die plaatsvinden. Ondertussen geeft Heerlen blijk openlijk andere ideeën te hebben over de gezamenlijke inkoop van jeugdzorg. Het is een signaal dat er een einde is gekomen aan de rek die zit in de marktwerking in de zorg. En de dagkoersen vanuit Den Haag zijn ondertussen onnavolgbaar, waardoor we het gevoel krijgen dat je meer kans hebt om raak te schieten in de schiettent op de foire in Luik dan dat we weten waar we aan toe zijn met de rijks gelden. Want terwijl Den Haag schone schijn maakt in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen, zitten de gemeenten op de blaren. In deze begroting stellen we evenwel nog geen bezuinigingen vast. Evenmin dekken we tekorten met gelden die daar niet voor bedoeld zijn. GroenLinks wacht de op pagina 7 van de begroting vermelde bestuursopdracht met spanning af en ziet de discussie over eventuele besparingen en aanpassingen bij de kaderbrief 2017 tegemoet.

GroenLinks licht na deze inleidende beschietingen over onder meer het sociaal domein bij deze begrotingsbehandeling nog vier thema's eruit:

- Ruim baan voor de fiets
- Ten strijde tegen de klimaatverandering en af van het gas
- Het functioneren van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Het dichten van de kloof met meer burgerparticipatie

Ruim baan voor de fiets

GroenLinks heeft met enige verbazing kennis genomen van de drukte rondom gestalde fietsen in de binnenstad. Natuurlijk moet er geen sprake zijn van gevaarlijke situaties, maar daarvoor bestaat gewoon handhavingsbeleid. Het feit dat we steeds meer fietsen in de stad zien, is een teken dat het beleid om mensen te stimuleren op de fiets de stad in te gaan, werkt! En daar moeten we verdikkeme hartstikke trots op zijn. En we werken er hard aan om dat nog verder door te zetten, met in 2017 onder meer de opening van een schitterende ondergrondse parkeerplaats voor fietsers onder het stationsplein, de inrichting van de Mergelweg als fietsstraat en een volledig op mobiliteitsbewustzijn gerichte autoloze zondag. En er zijn nog zat goede ideeën die we verder kunnen toepassen. Gisteren werd er in een ingezonden brief in De Limburger geopperd om een P-route voor fietsers in te zetten, om fietsers te helpen een parkeerplaats te vinden. Schitterend idee. Het draait erom dat we in te toekomst anders gaan kijken naar wie we voorrang geven in de binnenstad. Op iedere aan een auto vergeven parkeerplaats kunnen immers wel twaalf fietsen staan. Of vier scootmobielen. Of twee schimmels.

Om de analogie van de universiteitsstad te gebruiken: het is tijd dat Maastricht van een stad met fietsen een echte fietsstad wordt. En daarvoor is een autoluwe binnenstad noodzakelijk, wat GroenLinks betreft liever vandaag dan morgen.

Ten strijde tegen de klimaatverandering en af van het gas

Klimaatverandering is voor GroenLinks een belangrijk thema. Sterker nog, we zijn ervan overtuigd dat dit thema een hoofdrol zal spelen in deze eeuw, zeker wanneer we niet hard genoeg ons best doen

om de menselijke invloed op de klimaatverandering terug te dringen. Maastricht heeft in dat kader zich een ambitieus doel gesteld: klimaatneutraal in 2030. Als het begrotingsjaar 2017 voorbij is, zijn daarvoor nog maar twaalf jaar te gaan. Dit college heeft zeer grote stappen gezet met het Maastrichts Energie Akkoord, waarin het stadsbestuur de handen ineen heeft geslagen met de stad om te werken aan die doelstelling. Maar als we de doelstelling willen halen, moeten we als gemeenteraad niet pas in 2028 gaan kijken hoe de vlag erbij hangt. Vandaar dat GroenLinks dit thema naar een hoger plan wil trekken, met een klimaatbegroting naar voorbeeld van de Klimaatwet in de Tweede Kamer en verschillende gemeenten die ons zijn voorgegaan. We maken het onderdeel van de P&C-cyclus, waarin we niet alleen meer kijken naar hoeveel geld we uitgeven, maar ook naar hoeveel broeikasgassen we uitstoten. Hoe die klimaatbegroting er precies uit moet komen te zien vanaf de begroting 2018 laten we graag aan de wethouder van duurzaamheid over, als het maar voor de gemeenteraad helder en inzichtelijk gemaakt wordt dat en hoe de broeikasgas-uitstoot van onze gemeente in 2030 op nul uitkomt.

DICTUM MOTIE KLIMAATBEGROTING

Maar er is nog een ander belang om minder afhankelijk te worden van voor het klimaat schadelijke gebruik van fossiele brandstoffen: we moeten in Nederland van het gas af, om uit de invloedssfeer van Rusland te blijven en om in het door aardbevingen geteisterde Groningen een einde te maken aan de aardgaswinning. Om die reden hebben Liesbeth van Tongeren van GroenLinks en Jan Vos van de PvdA met succes twee moties door de Tweede Kamer geloodst die gemeenten ontslaan van de verplichting tot het aanleggen van gasaansluitingen bij nieuwbouw en die ruimte te geven om plannen te maken voor het gasvrij maken van bestaande wijken. Het is een onvermijdelijk pad en het is wat GroenLinks betreft tijd om hiertoe een eerste stap te gaan zetten.

DICTUM MOTIE EINDE GASVOORZIENING

Het functioneren van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Ontluisterend. Zo beschouwt GroenLinks het relaas van afgelopen zaterdag in De Limburger over het functioneren van de Veiligheidsregio bij de brand op Chemelot op 9 november 2015. Ik citeer de burgemeester: “er is te strak vastgehouden aan protocollen. Waanzin. Een fantastisch voorbeeld van waarin de aanpak inefficiënt is. Het mag niet meer gebeuren dat we gaan zitten wachten tot de vergaderklok ruimte geeft om iets naar buiten te brengen.” Maar daar blijft het niet bij. De krant wijst ook op de falende bereikbaarheid van de VRZL, het niet doorzetten van essentiële informatie, het gebrek aan nakomen van communicatieafspraken met onze bureaus, het te langzaam op- en afschakelen van de GRIP-structuur, burgers die niet weten waar ze aan toe zijn en buslijnen die worden vergeten stil te leggen. Conclusie: brand geblust, patiënt overleden. Wij kregen bij het lezen van het artikel een knoop in onze maag. Want wij vragen al jaren om hoe de rampenbestrijding geregeld is bij de Veiligheidsregio als het om Tihange gaat. In het voorjaar droegen we nog 25 punten aan die in onze ogen niet goed zijn geregeld. Maar de Veiligheidsregio doet alsof haar neus bloedt en gaat met een recent informatiebulletin doodleuk in tegen de onderzoeken die vanuit Aken worden aangedragen als onderbouwing van onze gezamenlijke juridische strijd tegen de Belgische kerncentrales. Gaat u rustig slapen, Limburg, de Veiligheidsregio waakt over u en alles komt goed. Onacceptabel wat GroenLinks betreft. We horen dan ook graag meer toelichting van de burgemeester hoe zij orde op zaken denkt te gaan stellen bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Het dichten van de kloof met meer burgerparticipatie

Ten slotte het thema burgerparticipatie. Vorige week zaterdag gingen we met een team GroenLinksers de wijk in, langs de deuren bij inwoners van onze stad. Grassroots politics noemen ze dat geloof ik in de Verenigde Staten. Je spreekt allerlei mensen dan: links, rechts. Sjengen, studenten. Mensen die niets van politiek willen weten, mensen die er tot aan hun nek in zitten. Een van de gesprekken die me het meest is blijven hangen, en niet alleen omdat op een gegeven ogenblik staand aan de deur een mok koffie aangeboden kregen, was een gesprek met een mevrouw aan de Hertogsingel. 100% Sjeng, met een enorm hart voor de stad. Over van alles een mening ook. En waar het de politiek betreft niet al te positief. Het was alsof we recht in die kloof keken die nu zo urgent op

de agenda staat. Onze eindboodschap aan haar was: we proberen als politiek absoluut de kloof te dichten door open te staan voor wat er leeft in de stad. Daarvoor hebben we ook ons vergadersysteem aangepast. Maar we kunnen het niet zonder de stad. Wie goed georganiseerd is, zoals de ondernemers in onze stad, weet de weg naar de gemeenteraad inmiddels goed en invloedrijk te vinden, maar nu moeten we nog de niet georganiseerde burgers ertoe bewegen die stap te zetten. Zo ook met het Right to Challenge, het Maastrichts uitdagingrecht. Het is een schitterend middel dat klaar in de startblokken staat, maar nog niet gebruikt is. Dat moeten we ons allen aantrekken. De kloof met de kiezer is namelijk niet een probleem van links of van rechts, maar van ons allemaal. Laat het dan ook een ambitie van ons als gemeenteraad zijn dat we gezamenlijk alle in onze gemeente beschikbare vormen van burgerparticipatie in 2017 tot een daverend succes maken. Want de verbinding waar onze samenleving zo naar snakt leg je niet alleen, maar samen!